

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГРАД СОФИЯ

К О Н Ц Е П Ц И Я

за стратегическо управление на Районен съд - Монтана

изготвена от
Десислава Цветкова Миланова- административен
ръководител - председател в Районен съд - Монтана

кандидат в конкурса за заемане на длъжността

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
РАЙОНЕН СЪД ГРАД МОНТАНА, обн. в ДВ
бр. 27/ 17.03.2026г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА - ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл.194а ал.2, пр.2 и чл.194б ал.1 т.2 от Закона за съдебната власт предлагам на вашето внимание своята концепция за стратегическо управление на Районен съд - Монтана, в качеството ми на кандидат за длъжността „Административен ръководител - председател на Районен съд гр.Монтана“. Съдържанието е съобразено с изискванията на чл.47 ал.5 т.6 от Наредба № 1 от 09.02.2017г, с последни изменения с ДВ бр.107 от 29.12.2023г. относно личната ми мотивация за заемане на длъжността, с изложение на анализ и оценка на състоянието на Районен съд – Монтана, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на съда и набелязани цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Професионалният ми път е изцяло свързан със съдебната система. Притежавам повече от 27 години юридически стаж, от които повече от 25 години на длъжността „съдия“. През последните пет години съм била председател на Районен съд - Монтана. През този период натрупах опит, като административен ръководител и се запознах с административната дейност, с недостатъците и положителните аспекти в работата. Това ще ми позволи да продължа да намирам бързи и ефективни решения, с които да се разрешават възникналите проблеми и ще осигури приемственост на продължаване на добрите практики.

Изпълнението на длъжността „административен ръководител“ през първия ми мандат бе предизвикателство и сериозна отговорност. През този период възникваха затруднения и различни динамични ситуации, в които успявах да взема бързи и правилни решения, което ми дава увереност, че мога да ръководя този орган на съдебната власт и през следващия мандат.

Длъжността „административен ръководител“ ще позволи да разширя познанията си и придобитите умения, свързани с координация и управление на хора, проекти и бюджети. Същевременно имам увереност, че мога да се справя със задълженията произтичащи от нея, тъй като съм направила това успешно през първия си мандат.

В работата си като административен ръководител съм изцяло подкрепяна от колегите съдии и съдебни служители. В отношенията помежду ни е изградено доверие и открит диалог при обсъждането и вземането на решения, което създава добра професионална среда и допринася за ефективната организация на работата в съда. Убедена съм, че взаимното уважение и колегиалността са в основата на добрата работа на

съдебния колектив. Именно създадената в съда професионална среда на взаимно уважение и доверие между мен, колегите съдии и съдебните служители е основния мотив да изготвя и представя настоящата концепция за управление на съда през следващия мандат. Убедена съм, че постигнатото до момента следва да бъде надградено чрез последователна работа за повишаване ефективността на правораздавателната дейност, укрепване на административния капацитет и поддържане на стабилна и професионална работна среда.

След изминатия път досега, редом със колегите и съдебните служители, в края на мандата си, още по-категорично мога да заявя, че съм наясно в каква посока следва да продължи развитието на Районен съд - Монтана. Убедена съм, че имам воля, енергия, професионални, но и лични качества, да продължа да работя за това съдът да бъде разпознаваем, ефективен, модерен, ориентиран към хората, предлагащ правораздаване и административни услуги, адекватни на съвременните условия.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД - МОНТАНА. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ.

1. Кадрова обезпеченост

Районен съд Монтана е най-големият измежду трите районните съдилища в съдебния район на Окръжен съд Монтана. Съдът извършва правораздавателна дейност в областния център и обслужва територията на четири общини в област Монтана: Община Монтана; Община Чипровци; Община Бойчиновци и Община Георги Дамяново.

Населението на четирите общини е приблизително 55 343 души по последни официални оценки на Националния статистически институт на България към 2024г. Населението на град Монтана е 42 426 души по данни към края на 2024г.

Към 2025г. щатната численост на Районен съд - Монтана включва 11 районни съдии, в това число Председател - 1 щ.бр. и Зам.председател – 1 щ.бр.

В съда са обособени две отделения: Гражданско и Наказателно. Съществуващата специализация по материя улеснява магистратите във връзка с професионалната им подготовка, осигурявайки им спокойствие и увереност при разглеждане и решаване на делата, което гарантира бързина на съдопроизводството и удовлетвореност на гражданите.

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол № 31, т.16.5 от 04.12.2025г. е разкрита на основание чл.30, ал.2, т.8 от ЗСВ една нова

длъжност „съдия“ в Районен съд – Монтана, считано от 03.01.2026г. и щатът на съдиите е 12 броя, всички – заети.

С решение на Съдийската колегия на Висш съдебен съвет, взето по Протокол № 36/09.12.2025 година, т.1.19 за назначаване на младши съдии с продължен срок по чл.240 от ЗСВ през 2025г. е назначена Александра Нанова - младши съдия в Окръжен съд – Монтана на длъжност „съдия“ в Районен съд - Монтана, считано от 03.01.2026г.

Към 03.01.2026г. в Гражданско отделение са разпределени 7 броя съдии, но реално работят 6 състава - съдиите Анелия Цекова-зам.председател, Валя Младенова, Елеонора Филипова, Калин Иванов, Искрен Борисов, Виляна Манова и Александра Нанова.

Независимо от отрицателното становище на председателя и такова на общото събрание на съдиите, съдия Виляна Манова със заповед № К-1968/ 09.12.2024г. на председателя на Апелативен съд – София е командирована в Софийски районен съд, гражданско отделение, считано от 02.01.2025г. за срок от една година – до 02.01.2026г. Със заповед № К-4/ 06.01.2026г. на председателя на Апелативен съд – София е продължено командироването ѝ.

За овладяване на натовареността в отделението, както и за възможността за попълване на състава в гражданско отделение е изпратено становище от председателя на РС – Монтана до председателя на Апелативен съд София и до председателя на Окръжен съд – Монтана при наличие на желаещ съдия от друг съдебен район, отговарящ на законовите изисквания да бъде командирован в Районен съд – Монтана на мястото на съдия Виляна Манова, гражданско отделение за срок от една година. От отговор на Апелативен съд – София се установява, че няма такива желаещи съдии. Двама съдии от РС-Берковица са изразили желание за това, но поради определени кадрови причини, такова командироване е невъзможно.

В наказателно отделение са разпределени 5 броя съдии, но реално работят 4 състава – съдиите Десислава Цветкова - Председател, Румяна Михайлова, Красимир Семов, Даниел Псалтиров и Диляна Граднишка.

С решение на Общо събрание на съдиите при РС – Монтана, считано от 01.11.2025г. съдия Гладнишка е изключена от случайното разпределение на делата, поради предстоящо ползване на отпуск за бременност и раждане, считано от месец декември 2025г.

В Районен съд Монтана работят двама Държавни съдебни изпълнители и двама Съдии по вписвания.

Гражданско и Наказателно отделение на РС-Монтана се помещават в сгради на различни адреси. Наказателно отделение се намира в Съдебна палата, а гражданско отделение се помещава в обособена сграда в непосредствена близост до Съдебната палата /през пътя/. В последната се

помещават и държавните съдебни изпълнители, служба „Регистратура“, съдебно деловодство, съдебни секретари, деловодство СИС.

Съдиите по вписванията при РС - Монтана и Служба по вписванията от 09.12.2019г. се помещават на адрес град Монтана, ул. „Свети Климент Охридски“ № 5А, офис № 13.

В Съдебна палата - Монтана на втория етаж се помещава наказателно отделение на РС - Монтана, което включва - съдии и служби, съдебния помощник, административен секретар, системен администратор, служба “Архив”, Бюро съдимост, служба “Връчване на призовки и съдебни книжа”, счетоводен отдел и сървърно помещение.

Разположението на двете отделения на РС - Монтана в отделни сгради създава неудобства, но е единственото възможно решение.

Съдебно - изпълнителната служба при РС - Монтана се състои от ДСИ К Р и ДСИ Е Г, считано от 02.12.2024г, назначен при условията на чл.68 ал.1, т.4 от Кодекса на труда.

Съдиите по вписванията при РС - Монтана са Ю Вл. - ръководител, считано от 03.12.2023г. до 03.12.2028г. и Й С

Делата се разпределят в двете отделения на РС - Монтана въз основа на утвърдени Вътрешни правила за случайно разпределение, като всяко допълнение и/или изменение се обсъжда и решава на Общо събрание на съдиите в РС - Монтана, за което се издава заповед от председателя.

Делата в наказателно отделение се разпределят от председателя, а при невъзможност или отсъствието му от дежурен съдия по силата на издадена изрична заповед.

В гражданско отделение делата се разпределят от заместник-председателя, а при негово отсъствие от дежурен съдия или определен граждански съдия, по силата на издадена заповед.

В неработните дни делата се образуват от дежурния съдия.

Доклада в СИС - Монтана се разпределя от ДСИ К Р; а в нейно отсъствие – от ДСИ Е Г

Разпределението на дейностите между съдиите по вписванията е съгласно действащата програма на Агенцията по вписванията за разпределение - равномерно и по поредност на постъпване. Изключването на съдия по вписванията от разпределението се извършва при отсъствието му.

Достъпът до деловодните системи за работа в съда се осъществява посредством Квалифициран електронен подпис (КЕП), който е издаден на всички съдии, ДСИ и съдебни служители, както и на съдебните заседатели по наказателните дела.

Със заповед № 693-1/11.11.2025г. на председателя в Районен съд - Монтана е създадено териториално поделение на съдебния център по медиация към Окръжен съд - Монтана, което да осигури условия,

необходими за провеждане на процедури по медиация за нуждите на Районен съд - Монтана. Определен е служител на длъжност „съдебен секретар“ да изпълнява функциите на лице, което да отговаря за организирането и провеждането на медиационни процедури в териториално поделение на съдебния център по медиация към Районен съд - Монтана.

Брой на служителите в РС – Монтана.

В началото на 2026г. съдебната администрация при РС – Монтана, наброява 32 щатни бройки, всички заети, разпределени както следва:

-ръководни длъжности - административен секретар – 1 щ.бр. и главен счетоводител – 1 щ.бр.

-обща администрация - системен администратор – 1 щ.бр, счетоводител, той и касиер – 1 щ. бр, чистач – 2 щ.бр.

-специализирана администрация - съдебен помощник – 1 щ.бр, съдебен секретар – 9 щ.бр, съдебен деловодител – 10 щ.бр, съдебен деловодител - регистратура – 1 щ.бр, съдебен архивар – 2 щ.бр, призовкар – 3 щ.бр.

В Районен съд – Монтана има един съдебен помощник. Задълженията на съдебния помощник са определени в длъжностна характеристика и Решение по протокол от 19.11.2021г. от Общо събрание на съдиите. Последното изменение на натовареността на съдебния помощник е съгласно решение от проведеното на 30.09.2025г. Общо събрание на съдиите при РС – Монтана, във връзка със законодателни промени по отношение на заповедните производства.

2. Правораздавателна дейност. Движение на делата.

Брой на постъпилите дела – наказателни и граждански.

В Районен съд - Монтана през 2025г. са постъпили за разглеждане общо 4 781 граждански и наказателни дела. Заедно с останалите несвършени към 01.01.2025г. 409 дела, през 2025г. на производство са стояли за разглеждане общо 5 190 дела /7бр. дела продължават под същият номер/.

година	всичко за разглеждане	общо постъпили дела	общо постъпили граждански дела	общо постъпили наказателни дела	общо висящи в начало на периода	общо висящи в края на периода
2025	5190	4781	3332	1449	409	472
2024	5285	4917	3317	1600	368	409
2023	4840	4411	2893	1518	429	368

От горните данни е видно, че през 2025г. в сравнение с предходната 2024г. има намаление на постъпилите дела, но драстично увеличение спрямо 2023г. През 2025г. постъпилите дела са по-малко спрямо 2024г. с 136 бр. дела, но са повече спрямо 2023г. - с 370 бр. дела. Всичко дела за разглеждане са по-малко спрямо 2024г, но са повече спрямо 2023г.

Гражданските дела през 2025г. са увеличени спрямо 2024г. с 15бр, но увеличението е голямо спрямо 2023г.

Наказателните дела са намалели спрямо 2024г. и 2023г.

Общо несвършените дела към 01.01.2026г. са 472бр, като в процентно отношение спрямо стоящите на разглеждане за 2025г. /5190бр./ е 9.09%.

Брой свършени всичко дела за 2025 година

През 2025г. в РС Монтана са свършени общо 4718 дела, от които – 4330 дела в тримесечен срок, или 92 % от делата. Със съдебен акт по същество са приключили общо 3996 дела и са останали висящи в края на периода 472 дела. Обжалвани или протестирани са 355 дела.

2025 година

дела	свършени дела	в 3-мес. срок	с акт по същество	обжалвани/ протестирани	висящи в края на периода
граждански	3261	3013	2829	225	382
наказателни	1457	1317	1167	130	89

2024 година

дела	свършени дела	в 3-мес. срок	с акт по същество	обжалвани/ протестирани	висящи в края на периода
граждански	3298	3117	2711	253	312
наказателни	1578	1474	1380	132	97

2023 година

дела	свършени дела	в 3-мес. срок	с акт по същество	обжалвани/ протестирани	висящи в края на периода
граждански	2886	2662	2406	134	293
наказателни	1586	1396	1332	188	75

От посочените цифри по – горе може да се направи извода, че постъпленията в съда, като цяло за 2025 година са по-малко спрямо 2024г, но са повече спрямо 2023г, а процентът на свършените дела относително се запазва. Броя на свършените дела в 3-месечен срок също относително се запазва.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2025 година в Районен съд – Монтана, постъпилите граждански дела, в т.ч. и административните такива са 3 332 броя, с 15 броя повече от 2024 година, когато бяха 3 317 броя дела.

От тях 3 117 са новообразуваните, 208 са получени по подсъдност, няма върнати дела за ново разглеждане под нов номер и 7 дела продължават под същия номер.

От постъпилите граждански дела:

- 827 броя са по общия ред, при 629 броя дела през 2024г, т.е. със 198 броя повече от 2024г, а през 2023г. са били 604 броя;
- 27 броя дела са по реда на чл.310 ГПК – Бързо производство;
- 7 броя административни дела по ЗСПЗЗ и ЗГФГЗГФ;
- 328 частни граждански дела;
- 2 139 дела по чл.410 и чл.417 ГПК;
- 4 броя други граждански дела.

В числото на новообразуваните дела са и 52 броя по Закона за защита от домашно насилие. През 2024 година тези дела са 39 на брой, т.е. с 13 дела повече от предходната година.

Останалите несвършени от предходната година са 383, при 312 броя през 2024г, и несвършени 286 броя дела през 2023 година.

Постъпилите, ведно с несвършените дела от предходния период определят броя на разгледаните през 2025 година, а именно: 3 644 броя; през 2024 година, те са 3 610 броя дела, като през 2023 година техния брой е 3 179 броя дела.

Направени са 156 броя вписвания в Специалната книга при Районен съд – Монтана за отказ от наследство, при 161 вписвания през 2024г, когато от наследство са се отказали 173 наследници.

Постъпили са 52 броя молби за Защита от домашно насилие, като по 28 от тях са с направено искане за издаване заповед за незабавна защита, при 39 през 2024 година.

Издадени са 22 броя заповеди за защита.

Прекратени са 26 производства.

Едно дело е спряно, а две молби са отхвърлени.

Обжалвани са 225 броя дела, от които 114 броя граждански дела по общия ред.

От общо свършените 3 261 броя дела са обжалвани 114 броя дела по общия исков ред, което представлява 3.49 % обжалвани дела, т.е много малък процент от всички разгледани през цялата година.

Обжалваните определения през 2025 година са 144, от които 114 са потвърдени изцяло, 16 са изцяло отменени, а 10 броя са отчасти отменени. Този голям брой на обжалваните определения се дължи на отказите на съдиите да уважават изцяло заявленията за издаване заповед за защита по чл.410 ГПК с обосноваването и наличието на неравноправни клаузи по договорите за парични заеми, което продължи и през отчетния период. В тази връзка следва да се отбележи, че 79.16% от постановените определения са потвърдени от въззивната инстанция.

Съгласно данните от резултатите от върнати обжалвани искиви граждански дела, те са 88 броя, 50 са потвърдени изцяло, 16 броя са изменени изцяло; 1 брой обезсилен съдебен акт, 15 броя отменени отчасти и само три броя са отменени отчасти, които се отнасят до определяне размер на обезщетения или издръжки.

В процентно съотношение това сочи на резултат 76.13 % потвърдени съдебни актове.

Процента на потвърдените съдебни актове /решения и определения/ е 77.64, което от своя страна е много добър показател не само по отношение броя на неголемия брой обжалвани дела, но и за висок професионализъм, добро познаване и прилагане на материалния закон и на процесуалните правила.

постъпленията на граждански дела

	общо за разглеждани	Ново-постъпили	свършени	решени с акт по същество	прекратени	проценти
2023	3179	2889	2886	2406	480, в т.ч.12 спогодби	92%
2024	3610	3317	3298	2711	587, в т.ч.11 спогодби	95%
2025	3644	3332	3261	2829	432, в т.ч. 11 спогодби	92%

От 3 до 6 месеца са свършени 166 дела.

Несвършени дела над 5 години няма, от 3 до 5 години – 4 броя дела, от 1 до 3 години – 21 броя.

Това са производства, които са спрени до приключване на други, касаещи решаването на конкретен за разглеждане съдебен спор; делбени дела, изпращани в Архив или отлагани многократно за изготвяне и одобрение на ПУП. Едно от сериозните забавяния е извършване на необходимите промени в кадастралните карти на землищата с отразяване новите идентификатори на имотите, без което не може да се извърши и приключи съдебната делба.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2025г. в Районен съд - Монтана са постъпили за разглеждане общо 1449 броя наказателни дела.

Постъпленията на наказателните дела за 2023г. са 1518 бр, а за 2024г. са 1600 бр.

Останали несвършени дела в началото на годината са били 97 бр. дела или общо делата за разглеждане през годината са били 1 546 броя.

За сравнение общо делата за разглеждане през 2023г. са 1 661 броя, а за 2024г. са 1675бр.

година	несвършени /в началото на периода/	постъпили	общо разгледани
2025г.	97	1449	1546
2024г.	75	1600	1675
2023г.	143	1518	1661

През 2025г. са свършени всичко 1457 дела. От тях в срок до 3 месеца - 1317 бр. дела.

година	общо свършени дела	със съдебен акт по същество	прекратени	до 3 месеца	%
2025г.	1457	1167	290	1317	90%
2024г.	1578	1380	198	1474	93%
2023г.	1586	1332	254	1396	88%

Внимателният анализ на тези данни налага извода, че традиционно се запазва много висок процент на свършените дела в тримесечен срок и през 2025г.

Тези цифри сочат, че всички съдии притежават високо чувство за отговорност, професионализъм и именно на тези качества се дължат отличните резултати в работата им.

Сравнителна таблица за постъпилите наказателни дела 2025 г.
и сравнение с предходните 2 години

Година	Общо постъпили	НОХД	АНД	АНД – чл. 78а НК	НЧХД	НЧД	НЧД – разпит
2025	1449	220	253	54	14	886	22
2024	1600	199	235	30	16	1075	45
2023	1518	234	262	34	12	924	52

Характерно за постъпленията на дела от общ характер и през 2025г. е това, че в общия им брой преобладават делата, свързани с общоопасни престъпления и дела за престъпления против собствеността.

От своя страна новообразуваните дела за общоопасни престъпления отново се характеризират с това, че в същите преобладават делата за престъпления по транспорта – 66 броя /61 бр. за престъпления по чл.343б от НК, 5 бр. за престъпления по чл.345 от НК/.

Свършени дела

	общо	НОХД	НЧХД	ЧНД общо	чл. 78а НК	АНД-ЗАНН
2025	1457	226	18	910	52	251
2024	1578	193	15	1119	33	218
2023	1586	244	14	975	35	318

2025г. общо върнати	Процент на потвърдените актове към общо върнатите от инстанционна проверка	Процент на отменените актове от общо върнатите от инстанционна проверка	Процент на изменените актове от общо върнатите от инстанционна проверка
1336р. дела	102 бр.дела 76.69% от тях нохд – 13бр. чнд – 11бр. нчхд – 4бр. анд – 74бр.	30 бр. дела 22.56% от тях нохд – 6бр. чнд – 4бр. нчхд – 1бр. анд – 19бр.	1 бр. дела 0.75% от тях нохд – 1бр. чнд – 0бр. нчхд – 0бр. анд – 0бр.

От изложеното по – горе следва извода, че при съдиите от наказателното отделение, броят на отменените или изменени съдебни актове е минимален в сравнение с броя на постановените и потвърдени такива. Преобладаващият брой отменени съдебни актове са такива, постановени по наказателни дела от административен характер.

Показателят за натовареност по щат 11 бр. съдии на база разгледани дела за 2025 г. е 39.32 %. Същият на база решени /свършени/ дела е 35.74 %, а на база постъпили дела е 36.22 %.

Показателят за натовареност по щат 11 бр. съдии на база разгледани дела за 2024г. е 40.04%. Същият на база решени /свършени/ дела е 36.94 %, а на база постъпили дела е 37.25 %.

Показателят за натовареност по щат 11 бр. съдии на база разгледани дела за 2023г. е 36.67%. Същият на база решени /свършени/ дела е 33.88 %, а на база постъпили дела е 33.47 %.

За 2025г. действителната натовареност /120 човекомесеца/ на база общ брой разгледани дела е 43.25 %, спрямо свършените дела е 39.32%, а спрямо всички постъпили дела е 39.84 %.

За 2024 г. действителната натовареност /132 човекомесеца/ на база общ брой разгледани дела е 40.04 %, спрямо свършените дела е 36.94 %, а спрямо всички постъпили дела е 37.25 %. Действителната натовареност и тази по щат е еднаква, тъй като през цялата година съдът е работел с пълен щат.

За съпоставка през 2023г. действителната натовареност /104 човекомесеца/ на база общ брой разгледани дела е 46.54 %, спрямо свършените дела е 43.00 %, а спрямо всички постъпили дела е 42.41 %.

Показателят за натовареност по щат на 6 бр. граждански съдии на база разгледани дела за 2025г. е 50.61 %. Същият на база решени дела е 45.29%, а на база постъпили е 46.28 %.

Показателят за действителната натовареност на 5 бр. действащи граждански съдии за 2025г. /60 отработени човекомесеци/ на база разгледани дела е 60.73 %, спрямо решени дела е 54.35 %, а на база постъпили е 55.53 %.

Показателят за натовареност на 5 бр. по щат наказателни съдии на база разгледани дела за 2025 г. е 25.77 %. Същият, на база решени дела е 24.28 %, а на база постъпили наказателни дела за 2025 г. е 24.15 %.

Показателят за натовареност на 5 бр. действащи наказателни съдии, /60 месеца/ за 2025 г. на база разгледани дела е 25.77 %. Същият на база решени дела за посочения период е 24.28 %, а на база постъпили е 24.15 %.

БЮРО СЪДИМОСТ

През 2025г. данните за дейността на бюро за съдимост при Районен съд – Монтана са следните:

- въведени общо бюлетини за съдимост – 310 броя, от тях 66 броя бюлетини по чл.78а от НК;
- издадени свидетелства за съдимост – 4 115 броя;
- издадени справки за съдимост – 801 броя.

СЪДЕБНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

През 2025г. образуваните в службата новопостъпили изпълнителни дела са 780 броя за сумата 2 625 520 лева, от които 441бр. са държавни вземания, 248 броя в полза на юридически лица и търговци, 78 броя в полза на частни лица /граждани/ и 13 бр. за изпълнение на обезпечителни мерки.

Прекратените /свършените/ - /изплатени по давност, изпратени по подсъдност в друг съдебен район, както и изпратени на ЧСИ/ през 2025г. дела са общо 559 броя за сумата 1 150 119 лева, от които 214 броя са държавни вземания, 276 броя в полза на юридически лица и търговци, 64 броя в полза на частни лица /граждани/ и 5 броя изпълнение на обезпечителни мерки. Реално събраната сума от длъжниците възлиза на 850 273 .00 лева.

Останалите несвършени дела в края на 2025г. са общо 3 291 броя и е останала за събиране сума в размер на 7 637 805 лева.

СЪДИИ ПО ВПИСВАНИЯТА

Дейностите на съдиите по вписванията по разпореждането и отказването на вписванията, отбелязванията и заличаванията се извършват в съответствие с действащата нормативна уредба, незабавно в строго регламентираната утвърдена последователност, в рамките на работния ден на постъпването им.

За периодът м. януари – м. декември 2025г. са извършени общо 5972 бр. вписвания, отбелязвания и заличавания, от които 5515 бр. вписвания, 441 бр. заличавания; 16 бр. отбелязвания; 60 бр. откази; издадени удостоверения 1651 бр; преписите са 2820 бр.; справките по молба на държавен орган са 48 бр; устни справки 1635 бр.

ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ

Съдиите в Районен съд - Монтана от началото на 2021г. по щат са 10 броя до 22.07.2021г, а в края на 2021г. - 9 броя, от тях заети са 8 щатни бройки, държавните съдебни изпълнители са 2 броя - заети и съдии по вписвания – 2 броя, заети.

Съдиите в Районен съд - Монтана от началото на 2022г. по щат са 9 броя, като 8 са заети, а след 01.12.2022г. – 7 са заети, когато ВСС повишава съдия Димитрина Николова в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Монтана, наказателна колегия. Тя е освободена от 01 декември 2022г.

През 2022 година министъра на правосъдието освободи Лг Г' от длъжността „държавен съдебен изпълнител“ при Районен съд – Монтана, считано от 29.04.2022г, поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, до която дата е била и ръководител на ДСИ. По предложение на административния ръководител на Районен съд – Монтана до Министерство на правосъдието, с оглед кадровото обезпечаване на ДСИ, длъжност е заета при условията на чл.68 ал.1 т.4 от Кодекса на труда от 06 юни 2022г. от Лг Г' , до заемане на длъжността след провеждане на конкурс.

Във връзка с оптимизиране щатната численост на районните съдилища, Пленумът на ВСС, протокол № 36/15.12.2022г. е разкрил на основание чл.30 ал.2 т.8 от ЗСВ две щатни длъжности „съдия“ в Районен съд – Монтана, считано от датата на вземане на решението.

С решение на Съдийската колегия на Висш съдебен съвет по протокол № 48/ 20 декември 2022г. е определено на основание чл.178 ал.1 и ал.2 от ЗСВ, т.4.2. четирите свободни щатни длъжности „съдия“ да бъдат заети чрез конкурс за първоначално назначаване.

През 2023г. съдиите в Районен съд - Монтана по щат са 11 броя. От тях 7 броя – заети до месец юли 2023г, когато встъпват в длъжност 4 новоназначени съдии, след спечелен конкурс.

На 10.07.2023г. встъпват в длъжност „съдия“ в РС-Монтана Даниел Псалтиров и Виляна Манова, а на 17.07.2023г. - Диляна Гладнишка и Искрен Борисов.

С решение на Общото събрание на съдиите при РС – Монтана от 30.06.2023г. е избрана Комисия по професионална етика при РС – Монтана. Административният секретар поддържа Регистъра на Комисията.

По предложение на председателя на Районен съд – Монтана е назначена за ръководител на съдиите по вписвания за срок от пет години Юлияна Владимирова, съгласно чл.289 ал.1 от Закона за съдебната власт, считано от 03.12.2023г. Съдия по вписванията Й С е била ръководител до 02.12.2023г. включително с повторно назначаване за пет години.

През 2024г. със заповед № К-1968/ 09.12.2024г. на председателя на Апелативен съд – София е командирована съдия Виляна Манова в Софийски районен съд, гражданско отделение, считано от 02.01.2025г. за срок от 12 месеца.

Държавен съдебен изпълнител Л Г назначена е работила до 16.11.2024г. След проведена процедура, считано от 02.12.2024г. при условията на чл.68 ал.1 т.4 от КТ е назначен държавен съдебен изпълнител Е П.

През 2025г. съдиите в Районен съд - Монтана по щат са 11 броя, от тях 11 броя – заети.

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол № 31, т.16.5 от 04.12.2025г. е разкрита на основание чл.30, ал.2, т.8 от ЗСВ една нова длъжност „съдия“ в Районен съд – Монтана, считано от 03.01.2026г. и щатът на съдиите е 12 броя, от тях 12 – заети.

Брой на служителите в РС – Монтана.

През 2021г. съдебната администрация при РС - Монтана до 13.04.2021г. наброява 29 щатни бройки. Съдийската колегия на ВСС с решение от 13.04.2021г. увеличава щата на РС - Монтана с една щатна бройка за „съдебен помощник“, считано от датата на решението. Обявен е конкурс и на 18 ноември 2021г. е назначен избраният кандидат.

През 2022г. съдебната администрация при РС – Монтана, наброява 30 щатни бройки. В резултат на пенсиониране на служителя, заемащ длъжността „чистач“, се освобождава съответната щатна бройка. В тази връзка по мое предложение Съдийската колегия на ВСС с решение от 06.07.2022г. дава съгласие за трансформиране на една щатна бройка „чистач“ в длъжност „съдебен деловодител - регистратура“ и провеждане на конкурс, считано от датата на решението. Обявен е конкурс за заемане на 1 щатна бройка за длъжността „съдебен деловодител - регистратура“, която считано от 07.11.2022г. е заета.

До тази дата в Служба „Регистратура“ са работели съдебни служители по утвърден график изготвян от административния секретар, а когато някой отсъства се замества от друг. Със заповед на административния ръководител на РС – Монтана, считано от 10.10.2022г, е утвърден редът за обработка на постъпващите в регистратурата документи.

При предоставяне на съдебните услуги, всяко от деловодствата в съда функционира едновременно и като информационен център, с цел бързина на справките и предоставяне на информация в т.ч. и чрез средствата за комуникация – факс, чрез телефон или имейл адрес.

В двете сгради на РС - Монтана са инсталирани ПОС – терминални устройства, чрез които се извършват безналични плащания на държавни такси, дължими към Районен съд - Монтана. На всяко тримесечие се

подава справка от Районен съд - Монтана до Висшия съдебен съвет за събрани държавни такси, попълнени в таблица- образец.

През 2022г. е наложено дисциплинарно наказание „Забележка“ на съдебен секретар от наказателно отделение в РС – Монтана, относно сročността на изготвяне съдебните протоколи от проведени заседания.

През 2023г. е открита и проведена процедура за избор на банка за обслужване на сметките на РС – Монтана. Считано от 01.01.2024г. Районен съд – Монтана има нова обслужваща банка, като всички промени са отразени на интернет страницата на съда.

Промените в щатното разписание на длъжностите на съдебните служители са следните: Считано от 08.12.2022г. се освободи една щатна бройка за длъжност „съдебен секретар“, след подадено заявление за напускане на 07.11.2022г. от съдебния служител, заемащ длъжността. След проведен конкурс на 01.03.2023г. е назначен съдебен служител. Длъжността „съдебен помощник“ е освободена, считано от 10.07.2023г, поради назначаване на титуляра на длъжност „съдия“ в РС – Монтана, след спечелен конкурс. След провеждане на конкурс длъжността е заета, считано от 27.11.2023г. През този период са освободени двама съдебни служители, поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст на длъжностите „счетоводител, той и касиер“ и „съдебен деловодител“, като и за двете длъжности е проведен конкурс, а титулярите са назначени при условията на чл.68, ал.1, т.4 КТ. В края на 2023г. съдебната администрация при РС - Монтана наброява 30 щатни бройки - всички заети.

От 19.09.2022г. бюрата за съдимост при районните съдилища работят с нов продукт ЦАИС „Съдебен статус“ разработен по проект „Реализиране на Централизирана автоматизирана информационна система „Съдебен статус“.

С цел оптимизиране организацията на работа в съда и постигане целената равномерна натовареност на служителите в двете отделения на съда при сегашния числен състав на служителите в Районен съд – Монтана се прилагат всички възможни мерки, като възлагане допълнителни функции и задачи. Съдебен деловодител и съдебен секретар от Наказателно отделение са определени със заповеди на административния ръководител на РС – Монтана да изпълняват задълженията на служител в Бюро „Съдимост“ при отсъствие на титуляря. На съдебен секретар от гражданско отделение, със заповед № 595/03.11.2022г. на председателя на РС – Монтана, са възложени функции на заместник завеждащ регистратура за класифицирана информация.

На всяко шестмесечие със заповеди на административния ръководител се разпореждат проверки на службите в Районен съд - Монтана от комисии съставени от съдии.

През 2023г. съдебни служители от различни звена на администрацията на Районен съд – Монтана, бяха включени в обучения, свързани с производството по дела, работните процеси по управление на делата в ЕИСС, първоначално обучение по ЗЗКИ, програмно бюджетиране, международно съдебно сътрудничество по граждански дела, използване и администриране на системата V2T и обучение за новоназначени служители.

В началото на 2024г. съдебната администрация при РС – Монтана, наброява 30 щатни бройки, а в края - 32 щатни бройки, всички заети. След направено искане от мен за увеличаване щатната численост на съдебната администрация са разкрити 1 щатна бройка за длъжност „съдебен деловодител“ и 1 щатна бройка за длъжност „съдебен секретар“. Проведени са конкурси и са заети през 2024г.

През 2024г. са назначени избраните след конкурс кандидати за длъжностите „счетоводител, той и касиер“ и „съдебен деловодител“.

На 29.10.2024г. е определен съдия Калин Иванов, като лице за контакт със служителя заемания длъжността „Връзки с обществеността“ в Окръжен съд – Монтана.

През 2024г. в Районен съд Монтана бе създадена Електронна библиотека на върнати дела по описа на РС-Монтана след инстанционен контрол. В тази Електронна библиотека има търсачка по вид на дело – гражданско, наказателно или общо; по ключови думи, по съдия, по индекс и др. Тази Електронна библиотека дава възможност на всички съдии от двете отделения да се запознават с резултата и съдебните актове на върнатите от инстанционен контрол дела своевременно и в удобно за тях време, без да се взема делото физически и това да пречи на обработката му от съответното деловодство. Информацията в Електронната библиотека се актуализира своевременно от системния администратор на РС-Монтана.

През 2025г. бяха извършени промени в щатното разписание на длъжностите на съдебните служители.

През 2025г. са освободени са трима съдебни служители поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст на длъжностите „съдебен секретар“, „съдебен деловодител“ в СИС и „чистач“. След проведени конкурси длъжностите са заети. Във връзка с ползване на отпуск по реда на чл.163 от КТ от съдебен секретар в ГО е назначен съдебен служител на длъжността при условията на чл.68, ал.1, т.3 от КТ, считано от 01.09.2025г.

Последното изменение на натовареността на съдебния помощник е съгласно решение от проведеното на 30.09.2025г. общо събрание на съдиите при РС – Монтана, считано от 1 октомври 2025г. във връзка със законодателни промени по отношение на заповедните производства, приложими от 1 юли 2025г. и подпомагане дежурните съдии в ГО на РС – Монтана по следните видове дела: разкриване на банкова тайна;

разрешение за разпореждане с имущество на дете; разпореждане със семейно жилище с разрешение на районния съдия; на постановени под пълно запрещение; разрешение за теглене от детски влог; отказ от наследство.

В Районен съд Монтана към момента липсва служител, ангажиран с техническата поддръжка на сградния фонд. Съдът се помещава на три отделни административни адреса – този, в който се помещават гражданските съдии, този на съдиите по вписванията, както и този на наказателното отделение. Поддържането на три самостоятелни административни обекта изисква постоянни грижи, като се има предвид и обстоятелството, че част от обзавеждането и оборудването са сравнително стари и често се налага извършването на текущи ремонти и подмяна на отделни елементи. С оглед на това, считам за необходимо да бъде осигурена длъжност за служител по техническа поддръжка. В тази връзка ще бъде направено съответното искане до ВСС за разкриване на такава щатна бройка с цел гарантиране на нормалното функциониране на съдебната администрация и поддържане на добрата материална база.

Предвид обстоятелството, че броят на заповедните производства значително се увеличава, намирам за целесъобразно и необходимо в гражданско отделение на РС-Монтана да бъде поискана допълнителна щатна бройка за деловодител. Към настоящият момент в отделението работят трима деловодители, които са с висока степен на натовареност. С оглед на това ще бъде отправено мотивирано искане до ВСС за разкриване на още една щатна бройка за деловодител гражданско отделение.

Осигуряването на допълнителен деловодител ще създаде по-добра организация на работния процес, ще намали административната натовареност на служителите и ще допринесе за по-бързото и ефективно администриране на делата.

Предвид броя на нотариусите в град Монтана /6 бр. нотариални кантори/ и свързания с това значителен обем от дейности по вписване, отбелязване и заличаване на актове, намирам, че към настоящия момент двама съдии по вписванията не са достатъчни за ефективното осъществяване на тази дейност. Увеличеният обем от постъпващи актове води до значителна натовареност на службата по вписванията и изисква допълнителен кадрови ресурс. Поради това считам за необходимо да бъде отправено мотивирано искане до Министерство на правосъдието за обявяване на конкурс и разкриване на още една длъжност за съдия по вписванията. Осигуряването на допълнителна щатна бройка ще допринесе за по-добрата организация на работата, намаляване на натовареността и по-бързото обслужване на гражданите, както и за гарантиране на правната сигурност в гражданския и търговския оборот.

Считам за справедливо и необходимо, преди атестирането на съдебните служители да бъде проведена тайна анкета с поставяне на оценка, чрез която всеки служител да оцени професионалното поведение и приноса на себе си и колегите. За целта административния секретар ще раздаде бял плик, съдържащ имената на всички служители, като всеки оценяващ попълва тайно своята оценка без да посочва собственото си име, след което поставя листа в плика, запечатва го и го връща на административния секретар. Този подход ще осигури пълна анонимност и обективност като резултатите ще бъдат предоставени на комисията по атестиране за формиране на реалната оценка на служителите. По този начин се гарантира справедливост, прозрачност и участие на екипа, като се отчита истинското професионално поведение, без да се влияе от показно или фалшиво поведение пред съдиите.

Съдопроизводствената дейност не може да бъде обезпечена без ефективно и ефикасно управление на ресурсите. Следва да се държи сметка за условията, в които работещите в съда извършват възложената им работа, а страните по дела – биват обслужвани. В гражданското отделение на съда е необходимо и обезпечаване в оперативен порядък на едно място за „четене“ на електронни дела, продиктувано и от въвеждането на централизираното разпределение на заповедните производства.

В наказателно отделение следва да бъде обособено специално място, а именно в Бюро съдимост при РС-Монтана, където адвокатите да могат да се запознават с делата и да правят бележки. Към момента в наказателно отделение адвокатите се запознават с делата в рамките на наказателното деловодство /обособено място/, но пространството там е ограничено, което затруднява работата както на служителите, така и на гражданите, които го посещават. С оглед на това считам за целесъобразно обособяването на специално място за работа с дела в по – просторно и удобно помещение, като такова е Бюро съдимост, което предоставя достатъчно пространство и добри условия за работа. Обособяването на такова място ще осигури по-ефективно запознаване с делата и водене на бележки, като същевременно ще се гарантира редът и безопасността на документацията, без да се затруднява дейността на служителите и достъпа на гражданите.

Считам за необходимо да бъде извършен и ремонт на стаята на чистачите, тъй като последният ремонт в помещението е от преди повече от 15 години. Подобряването на условията в тази стая ще осигури по – добра работна среда за персонала, ще повиши ефективността на изпълнение на служебните задължения и ще допринесе за поддържане на добрия ред и хигиена в сградите на РС-Монтана.

Проверки от Инспектората към Висш съдебен съвет и ОС-Монтана

През 2023г. в Районен съд – Монтана е извършена планова комплексна проверка от Инспектората към Висшия съдебен съвет с обхват

от 01.01.2021г. – 31.12.2022г. Задачите на проверката са във връзка с времеви стандарти за администрирането на отделните видове дела, сročност на разгледаните дела и срокове за изготвяне на съдебните актове; върнати за доразследване и спрени дела; изпълнение на присъдите; общи данни за постъпилите и решени дела от всеки съдия; оправдателни присъди; общ контрол – извършени ревизии от Окръжен съд; предложения за изменени на бъдещи съмнение и водещи до противоречиво приложение текстове на отделни норми, както и до противоречива съдебна практика; заповедни книги.

Въз основа на изложените констатации от извършената проверка, инспекторатът към Висшия съдебен съвет прави следните изводи:

Организацията и осъществяването на правораздавателната дейност в РС-Монтана е на много добро ниво. Съдиите са разглеждали наказателни дела, по всички видове производства от подсъдните на съда. Разпределението им и натовареността на съдиите не е равномерно през проверявания период, като разликата в натовареността се дължи на разгледаните наказателни дела от съдиите по дежурство, постъпилите през съдебната ваканция и ползването на годишен отпуск. Председателят на съда е разгледал завишен брой ЧНдела, по-голямата част, от които са образуваните по чл.251г от ЗЕС, тъй като, разглеждането и произнасянето по тези искания е от компетентността на административния ръководител на съда, а при отсъствието му от определен от него съдия. В техническо отношение РС-Монтана е добре оборудван и с добро програмно обезпечен. Съдиите полагат усилия при проучването, разглеждането, решаването и написването на съдебните актове в законните срокове. От проверените дела не се установи противоречива съдебна практика. Делата се образуват, разпределят и приключват съгласно изискванията на закона. Отлагането и насрочването на делата за следващите съдебни заседания е съобразено със сроковете. Много добра практика по получаването, съхраняването и предаването на веществени доказателства. По отношенията на отводи не са констатирани нарушения. Спазват се законовите срокове при администриране на постъпилите жалби, протести и възражения, които се изпращат на въззивна инстанция съгласно срокът посочен в чл.319 ал.1 от НПК. Не са констатирани недостатъци при попълване на проверените книги, които се водят в съответствие с изискванията на ПАС. Стриктно е спазвана разпоредбата на чл.80 от ПАС при образуването на наказателните дела в съда. Дадена е препоръка да положат усилия и занапред да се спазват сроковете визирани в закона.

Председателят на съда е издал заповед № 272/29.06.2023г. и занапред да се предприемат необходимите действия от съдиите – докладчици в наказателното отделение за спазване сроковете, визирани в закона.

През отчетната 2023 година е извършена проверка от комисия от съдии от Окръжен съд – Монтана, назначена със заповед № 20/27.03.2023г. на председателя на Окръжен съд – Монтана относно организацията на дейността и движението на наказателните дела, образувани през 2022г. в Районен съд – Монтана.

През 2025г. е извършена планова проверка на Районен съд – Монтана от Инспектората към Висшия съдебен съвет. Обхватът на проверката е образуването, движението и приключването на гражданските дела в Районен съд – Монтана за годините 2023г. и 2024г, организацията по образуването на делата, спазването на чл.80 от ПАС с оглед влиянието върху натовареността и статистическите данни на съда, както и неприключените към момента на проверката производства. От направените изводи в Акта за резултатите от извършената проверка се констатира, че организацията на работа на председателя на съда и районните съдии е много добра. Изпълнени са от административния ръководител препоръките от акта – на Общо събрание на съдиите са обсъдени констатациите от акт за резултати от комплексната планова проверка; обсъдено е участието на гражданските съдии в дежурства по наказателни дела в неприсъстващите дни, като единодушно всички съдии са изразили мнение да няма промяна в изградената организация на работа, осъществява се постоянен контрол по приключването на гражданските дела, като се изискват от служба „Съдебно деловодство“ ежемесечни справки относно обявените за решаване дела, по които няма постановен акт.

За изпълнението на препоръките в указания срок е уведомен Инспекторатът към ВСС и председателя на ОС-Монтана.

ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ и контролът при разходването на бюджетни средства и администрирането на приходите в Районен съд град Монтана се осъществява при стриктно спазване на приложимото законодателство и в изпълнение на разписаните вътрешни правила.

В съответствие с разпоредбите на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор /ЗФУКПС/ са разписани Вътрешни правила, които регламентират процедурите за осъществяване на предварителния контрол в структурата, спазването на които осигуряват увереност на административното ръководство за съответствието на взетите решения или предприети действия с приложимото законодателство. Този контрол се реализира преди всяко поемане на задължение и извършване на разход във връзка с покупки на активи/услуги, изплащане на трудови възнаграждения, хонорари на вещи лица, съдебни заседатели, служебни защитници и свидетели. Предварителен контрол за законосъобразност се прилагат и при командироване на съдия/служител и при провеждане на конкурси за назначаване на съдебни служители.

Във всеки случай на закупуване на дълготрайни активи и програмни продукти се съобразяват изискванията за осигуряване на информиран избор за вземане на решение чрез осигуряване на достатъчен брой оферти за преценка на ползата и разумното финансиране на придобиването. Изборът на доставчик за съответния актив се съгласува задължително със съответната ресорна дирекция на Висшия съдебен съвет.

В изпълнение на изискванията на платежните процедури при банковото обслужване и на основание на ЗФУКПС са разписани правила за прилагане на задължителната система за двоен подпис.

Начислението и изплащането на трудовите възнаграждения се извършва с лицензиран програмен продукт „Омекс 2000“ на фирма „О. С. ООД, което гарантира точното и законосъобразно отчитане както на задълженията към съдии, държавни съдебни изпълнители, съдии по вписванията и съдебни служители, така и задълженията към държавния бюджет във връзка с дължими осигурителни вноски и данък върху доходите на физическите лица.

Изрично внимание се отделя на контрола върху приходите от внесени държавни такси и тяхното възстановяване, в случаите на надвнесени или неправилно внесени такива. Във връзка с това са утвърдени и стриктно се прилагат правила за осъществяване на текущ контрол върху внесените и възстановените държавни такси. Преди разглеждане по същество на конкретното дело /с изключение на електронните заповедни производства/, за което се дължи такса, същото се представя за предварителен контрол за внесената дължима такса в счетоводния отдел на съда, който заверява с печат и подпис постъпването или не на държавната такса по транзитната сметка на съда със съответната дата и сума. В случай на установена непостъпила сума докладчика по делото дава съответни указания на страните за внасянето ѝ.

Реда за връщане на недължими или неправилно внесени суми също е указан с изрична заповед. Същото се извършва само след упражнен предварителен контрол от съответния съдия или държавен съдебен изпълнител относно основаниято за връщането. След изрична резолюция от съдия-докладчик по делото или държавен съдия изпълнител, предварителен контрол се осъществява и от оторизирания служител съгласно ЗФУКПС като едва тогава се възлага за изпълнение инициране на превод за връщане на сумата от счетоводния отдел.

Не на последно място в дейностите, свързани с финансовото управление и контролът при разходване на средства, трябва да се отбележи администрирането на чуждите средства, акумулирани по набирателната сметка на съда.

По сметката се отчитат чужди средства, свързани с внесени депозити, гаранции по наказателни или граждански дела и средства по изпълнителни дела, образувани в Районен съд Монтана. Всички постъпили

суми се отчитат аналитично по конкретен вид и номер на дело, което не създава предпоставки за допускане на грешки при постъпване и изплащане на суми. От друга страна този начин на отчитане дава възможност за бързо и сравнително лесно проследяване на давностни срокове и конфискуване на суми в съответствие с т.4.4.3 от раздел IV от счетоводната политика на съдебната система. Във връзка с изпълнение на дейностите за анализ на сумите, подлежащи на конфискация с изрична заповед е назначена комисия. Само за последните пет години са конфискувани и преведени по сметка на Висш съдебен съвет суми в общ размер над 61 000 лева.

В Районен съд град Монтана се предприети мерки за пълното и точно отразяване и проследяване на вземанията по издадени изпълнителни листи в полза на ОСВ. Своевременно се образуват изпълнителни дела за събиране на вземанията. Същите се водят при държавните съдебни изпълнители при районните съдилища. Организирано е своевременното и пълно отразяване на движението на постъпилите суми, както в счетоводната, така и в деловодната програма. Във всички случаи на прекратяване на изпълнителното дело от ДСИ при несъбрана сума по различни причини се изисква оригинала на изпълнителния лист и се образува ново дело, като се търсят нови начини и способности за събиране на вземането.

СГРАДЕН ФОНД

Сградата на Съдебна палата - Монтана се стопанисва от Окръжен съд – Монтана, където е разположено Наказателно отделение.

На основание Заповед № ЛС-04-1340/29.09.2015г. на Министъра на правосъдието и чл.387 от Закона за съдебната власт на Пленума на Висш съдебен съвет е предоставен за управление втори етаж от жилищна сграда, находяща се над партерните етажи, с административен адрес град Монтана, ул.Граф Игнатиев № 4 - за нуждите на Районен съд – Монтана.

С решение по Протокол № 40/03.11.2016 г. т.50 на Пленума на ВСС е възложено стопанисването на посочения недвижим имот на Административния ръководител, Председател на Районен съд – Монтана, където е разположено Гражданско отделение и ДСИ.

Съдиите по вписванията при Районен съд – Монтана се помещават на адрес в гр. Монтана, ул. „Свети Климент Охридски” № 5А, офис № 13. С преместването на тази служба проблемът с недостиг на помещения за архивохранилища на съда до някъде е разрешен. В следствие на освободените кабинети е преместен съдия Калин Иванов в съдийски кабинет и служба „Регистратура”, с което е обособено и работно място на служителя от ОЗ „Охрана“ – Монтана.

И в двете сгради ползвани от Районен съд - Монтана няма изградени асансьори.

В рамките на утвърдения бюджет на съда за 2021г. е извършен неотложен текущ ремонт на кабинета на председателя на РС - Монтана.

През 2021г. е извършен от Окръжен съд - Монтана ремонт на първи етаж от Съдебната палата - Монтана, ползван от наказателно отделение на Районен съд - Монтана. Ремонтирани са общите части на етажа (коридорите), чрез нанасяне на нова минерална мазилка по стените, грундиране и боядисване на таваните и на отоплителните радиатори.

През 2022 г. няма извършени ремонти.

През 2023 година е извършен ремонт на съдийски кабинет в гражданското отделение на РС – Монтана във връзка с назначаване на двама съдии в това отделение през месец юли 2023г. Обособено е и ново работно място за държавните съдебни изпълнители със съответното оборудване, а в наказателното отделение на съда – на кабинета на съдебния помощник, назначен от 27.11.2023г.

През 2024 година е направено искане до Комисия „Управление на собствеността“ към Висшия съдебен съвет за извършване на текущ ремонт на архивно помещение, находящо се в сградата на РС – Монтана на ул.“Граф Игнатиев“ № 4 и осигуряване на средства за изработка на архивни шкафове, като разхода бъде заложен при утвърждаване на бюджетната сметка на съда за 2025г. Ремонтът е осъществен през 2025 година. Ремонтът бе крайно наложителен, тъй като основното архивно помещение, ползвано от РС – Монтана съвместно с Окръжен съд – Монтана е крайно недостатъчно за съхранение на приключилите дела и други книжа и документи, подлежащи на архивиране.

На всеки новоназначен съдия и съдебен служител в РС – Монтана се осигурява ново офис оборудване – бюро и офис стол.

Информационно осигуряване

Районен съд Монтана има много добро информационно – техническо осигуряване от страна на системния администратор. Всички работни позиции разполагат с персонални компютри. Основната система, която ползва съда е Windows 11, като само на част от персоналните компютри, които до момента не са подменени с нови операционната система е Windows 10. Ползваните лицензи за операционни системи, офис пакети и др. са Microsoft Windows 11, Microsoft Windows 10. Като офис пакет се използва Microsoft Office 2010 и Eset Endpoint Antivirus.

Районен съд Монтана е приобщен към Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) и възможностите му се ползват пълноценно за осъществяване на електронен трансфер на данни за съдебни дела от автоматизираната деловодна система към този портал.

Съдът е регистриран в Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), поддържана от Държавна агенция „Електронно управление“, която осигурява изпращането и получаването на електронни документи и електронни изявления от и до страните, в съответствие с изискванията на

Регламент (ЕС) № 910/2014 и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

Електронните адреси на съда са отразени на интернет-страницата – www.montana-rs.justice.bg, на която са посочени и актуалните сметки на съда, улесняващи гражданите и осигуряващи постигането на бързина при удостоверяването на свързаните със съдебните производства плащания, отчетни доклади за дейността, както и друга информация. Освен това, е осигурена възможност за извършване на безкасово плащане на държавни такси и др. чрез ПОС устройства.

Изградената в съда локална мрежа от 2002г. обслужва всички работни станции на съда разположени в двете сгради – гражданско и наказателно отделения. Между двете сгради има въздушно прекаран кабел, който осигурява работата на вътрешната мрежа на съда. Внедряването през 2020г. на уеб-базираната Единна информационна система (ЕИСС), въведена окончателно като действаща от месец май 2021г, доведе до уеднаквяване на деловодните системи за всички съдилища и унифициране на процесите в тях. Сигурността и автентичността на генерираните съдебни актове е гарантирано от осигуряването за всеки потребител на квалифициран електронен подпис (КЕП).

Внедряването на ЕИСС наложи като стандарт и в сградата на съда е осигурен постоянен мрежови достъп до Интернет за всяка от работните станции.

Успоредно с това, в съда все още се ползва „САС - Съдебна автоматизирана система“. Поддържането на тази система е необходимо, поради продължаващото движение на документи, регистрирани и образувани преди въвеждането на Единната информационна система на съдилищата през 2020г. и свързаното с тях произнасяне. От месец май 2021г. отпадна необходимостта по граждански и наказателни дела от ползването на Централизираната уеб-базирана система за разпределение на делата (ЦСРД) и Системата за изчисляване на натовареността на съдиите (СИНС).

Съдебно-изпълнителна служба и ДСИ работят с програма JES от разработчик „ТЕМИД“ 2000“. Към програмата са допълнени модули през годините за следните дейности/функционалности:

- JES-RBSS - Модул за справки в БНБ
- JES-RegIX- Модул за определени справки в множество регистри до които е разрешен достъп след подаване на заявление
- JES-ISSI - Модул за изпращане от JES на данни към “Информационна система на съдебното изпълнение”
- JES-NRZ - Модул за ЗАПОРИ – изпращане от JES на данни към “електронна информационна система за единна входна точка за запори”

→ JES-ECASE - Модул за изпращане от JES на електронни дела ИД към ЕПЕП на данни към "електронна информационна система за единна входна точка за залори"

Програмата е инсталирана на сървър на РС Монтана и се поддържа от системния администратор в контакти с разработчика при необходимост.

На Съдиите по вписванията в РС Монтана е осигурена връзка към ИИСКИР, програмата на Агенция вписвания, за извършване на тяхната дейност.

→ VPN ИИСКИР Достъп до системата на Агенция вписвания от съдиите по вписванията – CISCO VPN

→ WEB АПИС допълнителен абонамент за достъп на съдиите по вписванията през Интернет

Съдът регулярно публикува информация за дейността си на Интернет-страницата си на адрес: www.montana-rs.justice.bg, където се поддържат/публикуват и обновяват от системния администратор вътрешни правила и инструкции за дейността на съда и стандартни образци и формуляри.

На Интернет-страницата на съда е публикувана форма за обратна връзка, чрез която гражданите могат да изразяват мнение и да правят предложения, подаване на сигнали относно работната среда в съдебната институция. Обявена е и възможност за прием на граждани от Председателя на съда по въпроси извън разглеждането на делата.

Софтуерните продукти, които ползва съда и без които практически е невъзможна правораздавателната дейност са: Правно информационна система - „Апис“, модули „Право“, „Евро-право“, „Практика и финанси“. Достъпът до тези продукти в съда се осигурява чрез инсталирането им на сървър за ползване в мрежов вариант.

Осъществяването на видеоконферентна връзка от открито съдебно заседание е възможно в една от залите на съда, чрез Microsoft Teams, а също и чрез ZOOM - софтуерно през лаптоп.

Районен съд - Монтана поддържа вътрешна структура със споделени ресурси, които се използват за комуникация и обмен на документи и информация, полезни материали, практика, заповеди, графици и др., без сървър да достъпва интернет от гледна точка сигурност.

За нуждите на отдел „Счетоводство“ съдът поддържа и други програмни продукти:

- Счетоводна централизирана програма КОНТО на Висшия съдебен съвет, поддържана от съответния разработчик;
- ОМЕКС 2000 - програмен продукт за изчисляване трудовите възнаграждения на щатния персонал и възнагражденията на съдебните заседатели, хонорари, за изчисляване възнагражденията на вещи лица и за лица, наети по граждански договори;

Съдът разполага към момента с 3 сървъра – съответно от 2013г, 2017г. и 2024г, мултифункционални устройства, документни скенери, както и се ползват 3 копирни машини закупени 2015г, 2018г. и 2021г. За качествено и своевременно приобщаване в ЕИСС на електронни документи, съдът има нужда от скенери за поне още 5 работни станции, което ще бъде осъществено при наличие на финансова възможност.

През 2024г. от ВСС бяха предоставени допълнително 11 броя преносими компютри (лаптоп), които са на разположение на всеки магистрат от РС-Монтана и е осигурена възможност за отдалечен достъп до ЕИСС, с гарантирана сигурност на виртуалната връзка от разстояние чрез инсталирането на приложението „Cisco VPN client – AnyConnect“.

На 22.10.2025г. след получено писмо с график от ВСС, Дирекция ИТ за инсталиране на Trellix Endpoint Security NX върху машини с достъп до ЕИСС, агента беше инсталиран на 45 машини от РС Монтана.

Към настоящият момент антивирусния софтуер ESET Endpoint Security е с изтекъл лиценз и не се обновява с новите дефиниции за защита.

МЕДИЙНА ПОЛИТИКА И КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ

Функции по информиране на обществото и във връзка с работата на ОС-Монтана и районните съдилища от съдебния окръг - Монтана са възложени на служителя, заемащ длъжността „Връзки с обществеността“ в Окръжен съд - Монтана. Утвърдени са Правила за работа между Пресслужбата на Окръжен съд - Монтана и журналистите. Те са публикувани на вътрешната служебна страница на Районен съд - Монтана.

На 29.10.2024г. е определен съдия Калин Иванов, като лице за контакт със служителя заемащия длъжността „Връзки с обществеността“ в Окръжен съд – Монтана.

Инициативата „Ден на отворените врати“ в Районен съд – Монтана се реализира ежегодно във връзка с Европейския ден на правосъдието, който се отбелязва на 25 октомври, от 2003г. Участници в ежегодното събитие са ученици от професионалните гимназии в града. Диалогът с учениците обхваща и теми, които в момента са във фокуса на общественото.

През учебната 2024/2025г. по образователната програма „Съдебна власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ като лектор от Районен съд - Монтана взе участие съдия Калин Иванов. Образователната програма се провежда за десета година по споразумение за сътрудничество между Висшия съдебен съвет и Министерство на образованието и науката.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД - МОНТАНА И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

Стратегическите цели, с които считам, че Районен съд Монтана следва да фокусира своите усилия и занапред, са следните:

- срочно, качествено, предвидимо и достъпно правосъдие;
- ефективно и ефикасно управление на съда;
- укрепване на административния капацитет;
- гарантиране на институционална прозрачност, публичност и доверие в работата на съда;
- пълноценно интегриране на информационни технологии в дейността на съда, в отговор на съвременните изисквания.

Дефинираните цели се намират в състояние на функционална взаимообвързаност и не биха могли да бъдат реализирани в изолация една от друга. Постигането на срочно, качествено, предвидимо и достъпно правосъдие е пряко обусловено от прилагането на ефективно стратегическо управление на съдебните производства и наличните ресурси, водено с непрекъснатото надграждане на професионалната компетентност и практически умения на магистратите и съдебната администрация. Реализацията на тези процеси се основава на принципите на публичност и прозрачност, насочени към систематично повишаване на общественото доверие в дейността на институцията. Същевременно, модернизацията на съдебната власт е неразривно свързана с процеса на внедряване на съвременните технологии в дейността на съда.

Дейностите по ефективно управление на делата ще продължат да бъдат приоритетно насочени към упражняване на системен ежемесечен контрол върху срочността при насрочване на делата в открити съдебни заседания, целенасочен анализ на обективните причини за тяхното отлагане и стриктно съблюдаване на законоустановените срокове за постановяване на крайните съдебни актове. В тази връзка ще бъде и занапред запазена утвърдената форма на мониторинг и изготвяне на справки, които ще служат като основание за предприемане на навременни организационни мерки.

С оглед постигането на качествено и своевременно правораздаване, намирам за целесъобразно приемствеността и запазването на утвърдените добри практики в организацията на работните процеси и упражняването на ефективен контрол върху дейността на съда.

В контекста на гореизложеното считам, за целесъобразно запазването на утвърдената специализация на магистратите по материя, ведно с настоящото кадрово разпределение от седем съдии в гражданско отделение и петима - в наказателно отделение. Този организационен модел, от една страна осигурява необходимото ниво на професионална

увереност при постановяване на съдебните актове, а от друга – допринася за подобряване на срочността и повишаване на качеството на правораздавателната дейност в съответствие с нейните основни цели. В тази връзка, с оглед редуциране на интензитета на натовареност на магистратите в гражданско отделение, е наложително и занапред съдебният помощник приоритетно да подпомага дейността им. По този начин се осигурява по-ефективно използване на ресурсите и се оптимизира работния процес в това отделение.

Предвидимост на съдебните актове и своевременно протичане на производството са съществена част от принципа на справедлив съдебен процес. В този смисъл е налице ясен обществен интерес от утвърждаване на правната сигурност в българското правосъдие, което е основна предпоставка за институционална стабилност и върховенство на закона. Това предполага установяването на постоянна съдебна практика и прилагане на унифициран правен подход спрямо дела с идентичен предмет. В противен случай би се допуснало неравностойно третиране на правните субекти при еднакви фактически хипотези, което пряко засяга доверието в правосъдието и накърнява основното право на ефективен достъп до съд. Различното тълкуване на националното законодателство от съдебните състави създава правна несигурност и ерозира общественото доверие в съдебната система – фактор, който е сред основните стълбове на принципа на върховенството на закона.

Именно поради тази причина през 2024г. бе създадена Електронна библиотека на актовете, обект на инстанционен контрол, чието предназначение е да осигури на магистратите пряк достъп до мотивите на съдебните актове, способствайки за своевременно запознаване с актуалната практика и постигането на прецизност в правоприлагането. В тази насока е наложително утвърждаването и занапред на практиката за провеждане на системни работни срещи по отделения, насочени към обстоен дискуссионен анализ на съдебните актове на горестоящите инстанции, както и на задължителната тълкувателна практика на ВКС и ВАС.

Задълбоченият анализ на основанията за отмяна на съдебните актове е от първостепенно значение за поддържане на високи стандарти в правораздаването, поради което е задължително постоянен мониторинг върху върнатите дела с оглед на оптимизиране на съдебната практика. Ангажирането на съдебния помощник с обобщаването на становищата на съдиите в двете отделения по тълкувателни дела на ОСГК и ОСНК създава условия за системно надграждане на неговата професионална експертиза, като паралелно с това оптимизира работния процес, осигурявайки на съдиите необходимия времеви ресурс за фокусиране върху прецизния правен анализ на поставения въпрос по тълкувателното дело.

Установеният механизъм за дискутиране на актуалните изменения в нормативната уредба го оценявам като изключително конструктивен, поради което неговото прилагане следва да продължи и занапред, като при необходимост се реализира в тясно сътрудничество с магистрати от въззивната и касационната инстанция (по наказателни дела от административен характер и административни дела).

Изброените по-горе дейности са адекватен механизъм за идентифициране на необходимостта от обучение. Това е другата посока, в която планирам конкретни стъпки - тематични обучения, продължаване обучението „на работно място“, насърчаване на всички работещи в съда да участват в обучения на НИП и регионални такива.

Магистратите в Районен съд Монтана притежават необходимия професионален опит и висока правна квалификация, като демонстрират изключителна съвестност и отговорност при изпълнение на служебните си задължения. Независимо от това, обективната динамика на правото налага системно съдействие за периодичното надграждане на професионалната им подготовка, съобразно с индивидуалните потребности и насочено към задълбочено усвояване на достиженията на европейското законодателство, процесуалните и материалните закони, електронното правосъдие чрез активно участие в обучения и курсове.

Безспорно е необходимо да продължи развиването и повишаването на знанията и уменията на съдебните служители, които следва да участват в обучителни програми. Тяхното обучение следва да продължи, както във връзка с изучаване на възможностите на ЕИСС, така и във връзка с електронното правосъдие и заповедното производство. Редовните обучения на съдебната администрация за работа с нови технологии и киберсигурност ще намалят риска от грешки и нужда от корективни действия. Следва да продължи и създадената практика за провеждане на необходимите вътрешни обучения, така че всеки един от съдебните служители да бъде взаимнозаменяем.

В съда следва да продължи и практиката за провеждането на първоначални и периодични обучения на новоизбраните съдебни заседатели, с оглед пълноценното им участие в процеса по наказателни дела, както и на обучения на кметове и кметски наместници, във връзка с правилата за връчване на призовки и съдебни книжа, което ще допринесе за бързината на правораздавателната дейност.

През годините с все по-голяма категоричност се доказва, че въпросите, възникнали в работното ежедневие на съда, намират отговор при поддържане на конструктивен диалог с представителите на органите на съдебната власт в града, Адвокатска колегия - Монтана, ОД на МВР-Монтана и други.

Съдопроизводствената дейност не може да бъде обезпечена без ефективно и ефикасно управление на ресурсите. Следва да се държи сметка за условията, в които работещите в съда извършват възложената им работа, а страните по дела - биват обслужвани. Необходимо е и обезпечаване в оперативен порядък на място за „четене“ в ГО на електронни дела, продиктувано и от въвеждането на централизираното разпределение на заповедни производства.

Предизвикателство пред всички съдилища в Република България, в това число и пред Районен съд Монтана, е необходимостта правораздавателната дейност да бъде в съответствие с динамиката и развитието на обществените отношения и технологиите. Задължение и отговорност на административния ръководител е да осигури внедряването и безпроблемно функциониране на всички иновации, които могат да улеснят дейността на съда. Необходимо е да се създадат условия и предпоставки за ефективна работа с тях, както и за максимално възползване от възможностите, които предоставят, така че да бъдат в услуга на страните и техните представители, на съдиите и съдебните служители.

Следва да продължи осъществяването на постоянен надзор върху състоянието на материално-техническата база и предприемане на релевантни мерки, съобразени с архитектурните и конструктивни специфики на сградния фонд.

Качеството на съдебната услуга и условията, в които се предлага тя, неминуемо са част от формиране на общественото мнение за работата на институцията. Със съзнанието, че повишаването на доверието към съда обаче включва и редица други мерки, следва да продължат добрите практики в посока на:

- участие на магистрати от Районен съд - Монтана в изпълнението на Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, която е съвместна инициатива на Висшия съдебен съвет и Министерството на образованието и науката от 2014г, както и в други инициативи при желание от страна на ученици за посещения в съдебната палата или изнасяне на лекции в учебните заведения;

- повишаване на информираността на обществото за дейността на съда, организацията на работа и постиженията чрез ежегодно организиране на Дни на отворени врати, учебни посещения на ученици и неформални групи;

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Съдържанието на концепцията ми, обективно не може да пресъздаде максимално случилото се в Районен съд Монтана през последните пет години, да очертае предстоящото занапред и то в условията на изключително интензивно работно ежедневие. Считам обаче, че съдържа необходимия минимум, който илюстрира свършеното досега, което мога да определя като успех за съда, зад който стоим всички от Районен съд - Монтана. Успех, който е стабилна основа за успешност, но същата няма да бъде възможна без вярната посока занапред, без подкрепата и при липсата на екипност на всички работещи в съда. Когато диалогът е конструктивен и колегите си помагат, дори тежките административни или процесуални задачи стават по-леки. В случая, благодарение на взаимното доверие и подкрепа, всички от Районен съд Монтана печелят: и за делата, и за атмосферата на работа. В крайна сметка, именно диалогът и взаимното уважение са основата на ефективната работа в РС-Монтана. Те превръщат сложните задачи в съвместно постижими цели, засилват професионалното удовлетворение и гарантират качествено обслужване на гражданите. Когато всеки член на колектива усеща, че неговият труд и мнение имат значение съдебната институция не просто функционира – тя се развива, укрепва доверието и създава пример за добри практики в цялата съдебна система.

С уважение:

/Десислава Цветкова/